

Losse notities

Transport door Glanerbrug in 1908

Het Kröller-Müller Museum toonde eind 1994 werk van de Stijl-kunstenaar Bart van der Leek (1876-1958). Hij woonde in 1908 acht maanden in Glanerbrug en leerde daar de kunstzinnige onderwijzeres Bertha Teerink kennen, die zijn vrouw zou worden.

Van der Leek was als experimenterend schilder geïnteresseerd in de industrie-arbeiders, zoals Van Gogh zich betrokken voelde bij de boeren van Brabant. Hij probeerde het opgaan van de enkeling in de massa vast te leggen. Bekend is zijn kunstwerk van het uitgaan van de fabriek Eilermark, gesticht in 1888, waaraan Glanerbrug zijn bestaan heeft te danken.

Hij maakte studies van tafereelen uit het dagelijkse leven: huisvrouwen bij de kar van de lapjeskoopman en mensen rond de kaaskraam. Zo schetste hij ook voerlui met transportwagens op de Gronausestraat tussen de kale nog jonge bomen, met op de achtergrond een rijtje afdakswoningen. Deze huizenblokken bepaalden destijds het beeld van het migrantendorp.

De door hem ontwikkelde radicale stijl was mede richtinggevend voor Mondriaans verstilde composities van zwarte rechte lijnen en vakken in primaire kleuren. Het Veluwe museum bezit 42 schilderijen en bijna 400 tekeningen van Van der Leek.